

patent pending in principal countries of the world

VRIJE UNIEF BRUSSEL

DE ARMOEDE

13 ALREEDS

RIJKSWACHT EN B.O.B. IN 'T KULTUURKAFEE

Kurieuze avond die dinsdagavond in het Kultuurkafée. Na een redelijk optreden van Cinq Chevaux bleven de meesten nog even na-kaarten, een biertje of cola bij de hand. Ondertussen viel wel op dat enkele universitaire zwaargewichten zich ook aan de toog van het kaffee hadden verzameld: rector, directeur-generaal, secretaris van de RvB en ombudsman dronken enigszins onrustig hun pint. Geen haan die er naar kraalde.

Dan kwam rond 11u plots iemand nerveus vertellen dat er buiten vier rijkswachtcombi's en een overvalwagen waren toegekomen. Nog geen vijf minuten later was het kultuurkaffee bezet door een veertigtal rijkswachters en B.O.B.'ers. Over continuïteit in het K.K. gesproken: na optreden van 5 C.V. optreden van rijkswacht en B.O.B.. Enkele plaatselijke amadeesjes kregen het onmiddellijk te kwaad en begonnen allesbehalve Chinese slogans naar de matrakkenmannen te roepen. Een van de invallers vroeg om stilte, stelde zichzelf voor als een luitenant van de B.O.B. en vroeg aan iedereen om rustig een voor een met de identiteitskaart in de hand naar een combi te gaan. Onmiddellijk borrelde een golf van protest uit de zaal op.

Waar zaten de universitaire overheden en wat hadden zij er mee te maken? Snel bleek dat vanuit het rectoraat omwille van enkele binnengekomen klachten aan de rijkswacht gevraagd was een discrete drugcontrole te houden in het K.K. Men bleek voornamelijk op jacht naar dealers. Het is overigens een feit dat je in het K.K. wel 'ns meer high wordt van het stiekie van de persoon aan de tafel naast je. Hoedanook, van discrete controle was hier helemaal geen sprake: het leek veeleer op een ware drugrazzia. Bovendien vind je met identiteitscontrole nog geen drugs. Zowat onmiddellijk na de politionele inval sloegen rector Steenhaut, directeur-gene-

raal Peeters en beheersecretaris Soetens verontwaardigd aan het onderhandelen met de rijkswachtverantwoordelijken. Na heel wat onderling over en weer gepraat werd bij de rijkswacht de idee van een identiteitscontrole afgevoerd en wou men tot een fouilleering overgaan. Alweer protest vanuit de hoek van studenten en academische overheid. Een discrete controle hadden deze laatste gevraagd, geen aftasting. Ten lange laatste werd dit hele circusoptreden dan maar afgesloten met de rondleiding van een bangerige drughond, tot groot ongenoegen van een aanwezige campuskeffer. Drugs noch dealers bleken er echter voorradig te zijn in het K.K. Zowel de drughond als de ordehandhavers verlieten toen met de staart tussen de benen het K.K. Het publiek dronk snel de opgedane emoties weg.

Heel deze actie roept uiteraard meer dan één vraagteken op. Dat er wel 'ns drugs zijn op de campus, daar twijfelt niemand aan. Dat er hier iets moet tegen gedaan worden lijkt ook maar normaal. Maar dat daarom enkele tientallen jandarmen al dan niet in uniform 't Kultuurkaffee moeten binnen vallen om er de flauwe plezante uit te hangen, daar is niemand mee gediend. Velen vinden het trouwens al ongehoord dat vanuit het rectoraat de toestemming tot een, zij het discrete, actie werd gegeven, ook al liep dat "discrete" in de praktijk meer dan behoorlijk uit de hand. Overigens zijn de aanwezige VUB-bonzen er inderdaad in geslaagd de rijkswachters in te tomen. Toch doet de think tank van de vijfde verdieping in gebouw M er goed aan iets beters uit te zoeken om de drugmafia buiten de campus te houden. Zoniet zou ze wel 'ns snel de studenten tegen zichzelf i.p.v. tegen de drugdealers in het harnas kunnen jagen.

E.G.

POEZIEAVOND PRIJSUITREIKING POEZIEWEDSTRIJD

POËZIE

Als opwarmertje voor de "Nacht van de Poezie" zal er op dinsdag 10 april op de VUB een poëzieavond doorgaan (begin 20.00u. in de Gallery boven het Kultuurkaffee). Op het programma staat allereerst de bekendmaking van de winnaars van de nu toch al welbekende poëziewedstrijd, met daarbij aansluitend een "plechtige" (nou ja) prijsuitreiking. We hadden beloofd dat iedereen (die gedichten instuurde) prijs had; wel, iedereen die heeft deelgenomen mag (of: kan) op deze avond zijn/haar prijs komen afhalen (de deelnemers zijn dus nu al gewaarschuwd !!!).

Verder zullen Michel Bartosik en Anne Reniers gedichten voordragen uit hun werk (een primeurtje dus !). Dit alles zal ongeluisterd worden door een speciaal voor deze avond uitgenodigde gitarist.

Voor en na de "voorstelling" kunnen geïnteresseerden informatie verkrijgen over de "Prijs voor Poezie" van de Vlaamse Club voor Kunsten, Wetenschappen en Letteren te Brussel (deze poging mensen aan te zetten tot deelnemen aan wedstrijden op nationaal niveau komt naar aanleiding van een brief in "Open Tribune" -Moeial n° 10 - van "De Zwijger". We hopen aldus bij te dragen tot een "ontindividualisering van de VUB-kultuur" en Dhr. "De Zwijger" tevreden te stellen !!!).

Er zal tevens een boekenstand van de "Vereniging Nederlandse Literatuur" aanwezig zijn. Een goed gevulde, romantische, culturele..... poëzieavond dus !!!!

INHOUD

Moeial nr.13. Zonder zwarte katten, gebroken spiegels of open "pluifs", wél met een artikel i.v.m. studentenstrijd en fascisme in Paraguay en het verslag van de Raad van Beheer op blz.2. Op blz.3 spreekt de Vlaamse Studenten Federatie zich uit en voeren architecten een polemiek, terwijl wij voor jullie het debat i.v.m. pornografie verslaan (2-0). Dat je op blz.5 de Kultuurkrant vindt, hoeft niet meer vermeld. Op blz.6 krijgt het erotische gebeuren nog een staartje en op blz.7 worden de films besproken en volgt een artikel i.v.m. de uitvinding van het perpetuum mobile door Jef Steenhof. Tenslotte kregen we op gelukkig blz.8 nog vol dank zij de agenda, onze lieve lezersbrieven en de zoekertjes, dank zij u dus.

Na de lentevakantie verschijnen nog twee Moeials waarvan de laatste een examennummer zal zijn. Artikels en berichten hiervoor tijdig binnen brengen op de redactie.

Tweewekelijks tijdschrift van de VUB-studenten. Uitgegeven in samenwerking met V.O. en B.S.G. Verantwoordelijke uitgever: Erik Adriaensens

wie zijn Moeial thuisbezorgd wil krijgen stort 150 fr op nr. 001-1386975-48 met vermelding van naam en adres.

DE MOEIAL/VUB
gebouw Y
Pleinlaan 2, 1050 Brussel
tel.02/641.23.27
02/641.23.28

Zondag 29 april : MENSENKETTING IN FLORENNES!
GEEN RAKETTEN IN BELGIE!!
Vrij Onderzoek legt een bus in.
Vertrek: 13u.30 voor het Kultuurkafée.
Kaarten bij V.O. Iedereen welkom.

jaargang 1
nummer 13
3 april 1984

RVB NAAR DE RVA !

Dat zou een besluit kunnen zijn bij de laatste Raad van Beheer. Aangezien meer dan de helft van de VUB-beheerders bij de aanvang van de vergadering niet aanwezig waren zou men er inderdaad niet slecht aan doen bepaalde systematisch afwezigen uit de raad te gooien, nietwaar heren Poma en Tobback?

Da raad startte met de unanieme goedkeuring van een motie ter ondersteuning van VUB-dokter Amy in zijn abortusproces. Hierna besliste men 180 000 frank uit te geven om de bestaande VUB-liften aan de nieuwe wetgeving aan te passen. Daar kwam nog 'ns een goeie 450 000 frank bij voor de aankoop van een "zware schuurautomaat" voor het HILDK-sportcomplex. Hierdoor dient men niet over te gaan tot de aanwerving van een extra-personeelslid voor de onderhoud van de sportzalen.

Zonder noemenswaardige moeilijkheden werd ook besloten alle reizen en verblijven waar de VUB bij betrokken is te centraliseren bij het reisagentschap Brooke omdat de "voorwaarden er gunstiger zijn". Een bepaald raadslid, zelf medebeheerder van een ander reisagentschap, hield braafjes z'n mond. Die "voorwaarden" moeten dan wel bijzonder "gunstig" zijn!

Een liberaal meer in de SOR

Top of the bill van deze vergadering was "de verdere samenstelling van de commissies". Er moest met name nog een beheerraadslid aangeduid worden om in de Sociale Raad te gaan zetelen. De man van HLN stelde Marc Luwel voor, een duidelijk liberaal gezinde assistent. Hierop stelde de studentenafgevaardigde van de L & W Leo van Biesen voor, een meer "progressieve" assistent. Wat bleek nu : in tegenstelling tot het liberale kamp in de raad dat bijna voltallig was, heerste het absentisme in het zgn. "linkse" kamp in die mate dat Marc Luwel met een eerder geringe meerderheid verkozen werd (begrippen als "links", "socialistisch" en "liberaal" dienen hier ruim opgevat te worden !). Een halfuurtje later toen al wat meer beheerders uit het rooie kamp de vergadering waren binnengesijpeld

had de uitslag van deze stemming er gans anders kunnen uitzien. Overigens waren er van de acht studentenafgevaardigden ook maar drie aanwezig... Hiermee heeft de RVB een knap staaltje weggegeven van enkele van haar slepende ziektes : absentisme en politiek gekonkeloef.

Welke kwatong zei daar dat onze Publius zich niet bekend durft te maken? Hier heb je 'm, onze jonge RVB-correspondent, speelt en monter zoals altijd! (N.B. de foto is de meest recente uit het B.O.B.-archief)

Daarmee komt er alvast nog een liberale eind in de sociale bijt terecht. De studenten in de Sociale Raad, die in vergelijking met de leden van de RVB in veel mindere mate gepolitiseerd zijn, krijgen vanaf volgende vergadering SOR-ougediende Marc Luwel in hun midden. Een stem meer voor de privatisering van de sociale sector.

En daar komt Martens V aangehuppeld !

Na deze voorgaande zegening van de SOR pakte de rector uit met de precieze studentencijfers voor de VUB. Aan deze unief zijn 5709 studenten op de rol ingeschreven waarvan 2920 in de humane en 2789 in de exacte wetenschappen. Alles samen zijn dat zo'n 230 studenten meer dan vorig jaar. Hierna stelde de rector het pakket fiscale regeringsmaatregelen voor (zie ook elders in deze Moeial, namelijk in het artikel over de Vlaamse studentenfederatie). Hierop zal vermoedelijk een andere medewerker van de Moeial in een volgend nummer dieper ingaan. Naast specifieke financiële aangelegenheden heeft men vooral schrik voor een nakende afschaffing van kleine studierichtingen en voor een eventuele numerus clausus in de geneeskunde. Het beeld van de Nederlandse situatie, waar de universiteiten zelf zijn gaan snoeien in uitgaven en studierichtingen verschoont hier meningen voor de ogen. Dit onderwerp belooft nog voor de nodige spanningen te zorgen. Voorlopig geen nood echter, want de academische overheid gaat eerst de "politieke vrienden" raadplegen.

Werkstudentenbegeleiding

De vergadering liep naar haar einde toe toen men de "basisprincipes voor de bijzondere begeleidingsprogramma's voor werkstudenten" goedkeurde, zij het met inlassing van een clausule dat de betrokken fakulteitsraden een afvaardiging van de werkstu-

denten dienen toe te staan bij problemen die deze laatste rechtstreeks aanbelangen. Daarmee waren de student-leden van de RVB ook weer 'ns tevreden. Wat die basisprincipes aangaande werkstudenten betreft gaat men er van uit dat zij aan de zelfde toelatings-, programma- en examenvoorwaarden als de dagstudenten moeten voldoen. Hiernaast zullen wel enkele praktische maatregelen getroffen worden om de integratie van de werkstudenten te bevorderen (bv dmv de oprichting van een "centrale administratie/permanentiedienst, s'avonds ter beschikking van de werkstudenten").

Hierna werd besloten om de professoren Hamers en Pipeleers respectievelijk 80 000 en 100 000 frank toe te kennen. Beiden hadden bij hun onderzoeksprojecten namelijk last van "machtebreuk". Tenslotte kreeg het verslag van de onderzoeksraad 1983 de goedkeuring van de RVB mee. In '83 bleek aan de VUB zo'n 700 miljoen naar wetenschappelijk onderzoek gegaan te zijn. Het overgrote deel van dit miljoenenzaakje was afkomstig van buiten de VUB (hoofdzakelijk nationale en gewestelijke overheidsinstellingen). De lotto blijkt afgelopen jaar een serieuze geldschietter te zijn geweest. Ze zullen waarschijnlijk daarboven in gebouw M voor een keer de juiste cijfers aangekruist hebben. Dit jaar spelen ze op de Tiércé, zo vernamen wij uit welingelichte bron. En toch was de raad nog niet gedaan. Een reeds genoemd raadslid wou weten waar de Moeial gedrukt werd en voegde er aan toe dat bepaalde artikels veel weg hadden van de RTBF-nieuwsverslaggeving. Honni soit qui mal y pense, mesdames et messieurs!

Publius Penetrus

NIEUWE ONDERWIJSMODELLEN

Het universitaire onderwijs werkt groten-deels systeem bevestigend. Het conserveert de bestaande maatschappelijke verhoudingen. Studenten worden opgeleid tot de vereiste bekwamheden.

Maatschappij vernieuwing noemen sommigen de taak van de politiek. Anderen vinden dit een onderdeel van de universiteit. De universiteit holt meestal de maatschappelijke veranderingen achterna. Het resultaat is een grote kloof tussen theorie en praktijk. Een wereldvreemde universiteit.

Expeditiemodel

Nieuwe onderwijsvormen kan je invoeren uit ontevredenheid met de bredere samenleving. Onze maatschappelijke organisatie, waarvan het onderwijs een onderdeel is, houdt nog steeds onrecht in stand.

Het 'expeditiemodel' dat A. Van Daele (wis-kunde/Katolieke Universiteit Leuven) in de tweede licentie toepast, gaat van de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid uit. Iedereen die begint, moet ook het einde halen. Het is een soort 'kontrakt' onderwijs. Een overeenkomst prof-studenten, waarin de bereidheid schuilt de zwakkere studenten mee te helpen door middel van bijvoorbeeld groepswerk. De bedoeling is de machtsverhouding, de 'one-way' communicatie (één spreekt, heeft de kennis in pacht; de ander luistert) te doorbreken en het onderwijs effectiever te maken door een hogere motivatie.

Probleemgestuurd onderwijs

De onderwijsmethodes werken individualiserend. Afzonderlijke prestaties worden gekwoeterd. Iedere universitair werkt binnen het beperkte disciplinegebied dat oplettend wordt afgeschermd.

Het probleemgestuurd onderwijs waaraan M. Devolder van de medische fakulteit van de Rijksuniversiteit Limburg (Maastricht) meewerkt, gaat uit van een nieuw onderwijsprogramma. Een knelpunt was dat de opgedane kennis snel wordt vergeten of slechts onthouden in een bepaalde context (via associaties iets onthouden bv.). Om dit op te lossen werkt men probleemgericht, dwz.

interdisciplinair. Probleemgestuurd onderwijs betekent ook het leren zelfstandig up-to-date brengen van de informatie en via discussiegroepen een denkstrategie aanleren. Het is wel geen 'vrij' onderwijs; de doelstellingen en het leren liggen vast in het probleemgestuurd onderwijs.

Projektonderwijs

De student kiest nog wel de richting, maar de docent bepaalt de inhoud. Zo krijgt de student nauwelijks verantwoordelijkheid. Een alternatief zou zijn het onderwijs tenminste als gemeenschappelijk te beschouwen. Het projektonderwijs in de Sociale Pedagogie (Katolieke Universiteit Leuven/W. Leirman) vertrekt vanuit democratische verhoudingen. Het is gebaseerd op medebeheer. Uit onderling overleg, studenten-profs ('stafleden' worden ze hier genoemd) resulteren projecten waarrond men gaat werken. Men werkt probleemgericht. De hoofdprincipes bestaan uit : het leren leren, het leren in groep, het leren dat gebaseerd is op emancipatie en welzijn.

Een student sociale pedagogie kwam getuigen over de moeilijkheden en het engagement dat vereist is om een projekt tot een goed einde te brengen.

Zeker is dat zulke onderwijsmodellen een schok veroorzaken in de algemene huidige studiegelachte van zowel docent als student. Een serieuze inspanning is bij dit onderwijs immers noodzakelijk.

Vernieuwing?

Universitaire vernieuwing vergt grote moeite. De bovenstaande projecten zijn enkele witte raven binnen de traditionele onderwijsopvattingen. Maar ze stellen tegelijkertijd de discussie over de doelstellingen en de methodiek van het onderwijs open.

Informatie : Studiedag Onderwijsmodellen in het Hoger Onderwijs (KUL 14 maart 1984). Organisatie : Werkgroep Universiteit en Vormingswerk Dialogo.

Jason.

URUGUAY: STUDENTEN IN STRIJD TEGEN HET FASCISME

Uruguay, een klein land in Zuid Amerika, kent sinds meer dan 10 jaar een militaire dictatuur. Op 27 juni 1973 grepen militairen de macht, een jaar dat gekenmerkt wordt door de installatie in geheel Latijns Amerika van autoritaire dictaturen met fascistisch karakter.

Die 10 jaren van fascistische dictatuur zijn jaren van wrede repressie, gevangenschap, martelingen en ballingschap.

Maar deze jaren waren ook jaren van verzet, dat reeds de dag van de staatsgreep begon met een nationale staking van 15 dagen, die het gehele land lam legde. De studenten zijn in dit verzet op een actieve wijze aanwezig, onder meer door de bezetting van de universiteit.

De militaire staatsgreep betekent ook de illegalisatie van de vakbondscentrale C.N.L., de federatie van de Uruguayaanse studenten F.E.U.U., de partijen en de linkse bewegingen. Stilaan wordt ook het verzet klandestien opgebouwd, ook op de universiteit en de strijd tegen het fascisme gaat door. Stap voor stap werden legale ruimten veroverd. In september van 1983 werd de "week van de student" georganiseerd, die eindigde met een immense betoging en meeting in een voetbalstadion waaraan 100 000 studenten en scholieren deelnamen.

De strijd van het Uruguayaanse volk eist vele slachtoffers, waaronder ook studenten. Vele onder hen zitten vandaag nog in de concentratiekampen "Libertad" voor mannen en "Punta de Rieles" voor vrouwen. De internationale solidariteit is van uiterst belang om de dictatuur onder druk te zetten. Hiervan getuigt de recente vrijlating van de befaamde wiskundige José Luis Masera en van Liber Seregni, president van het Frente Amplio. In het kader van de campagne voor Algemeen Amnestie organiseert de studenten vakbond (SVB) in samenwerking met Studiekring Vrij Onderzoek een Solidariteitsavond op dinsdag 10 april om 19.30u in het Kulturkaffee. De avond omvat een dia-reeks, die de geschiedenis en politieke situatie van Uruguay schetst, daarna is er een barbecue en Latijns Amerikaanse muziek.

Deze amnestiecampagne gaat gepaard met een petitie-actie, die afgegeven wordt op de Uruguayaanse ambassade. Deze petitie zal op de stand liggen en op de V.U.B. rondgaan.

P.S. : kaarten voor de barbecue zijn verkrijgbaar aan 100 bf op V.O. en V.V.S., op de stand.

Jenneke Christiaens.

Met brieven en dopboeken van FRANZ KAFKA

TE KOOP verkaveling in het architectuuronderwijs

Verkaveling in het architectuuronderwijs. Achttiende architectuurschool levert eerste spruiten af.

Dat architecten en ingenieur-architecten zich het licht op mekaar's gevel niet gunnen is een oud zeer. Het liefst verwerken ze elkaar in hun bouwmaterialen. De VUB heeft zich nu ook in dit konflikt gemengd door in 1979 een studierichting ingenieur-architect op te richten waaraan, juist geteld, de eerstelingen eind akademiejaar afstuderen. Een verslag van deze bakstenenoorlog.

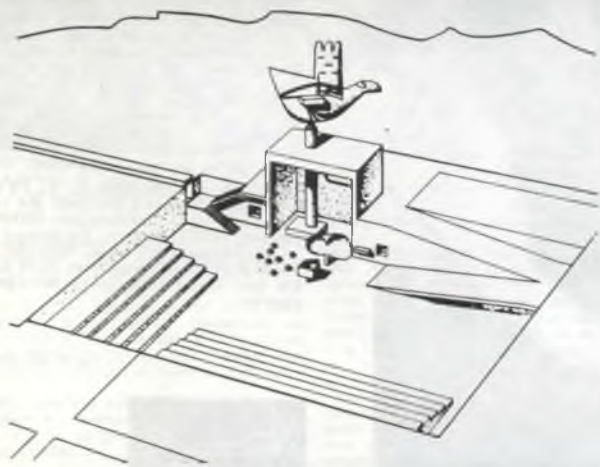
Prof.arch.ir. R.Vermuyten (verantwoordelijke van de afdeling) maakt zich over dit konflikt geen zorgen. Wat hem betreft geen vuiltje aan de lucht: de VUB levert in de eerste plaats volwaardige bouwkundige ingenieurs af, de enkelingen die daarnaast nog talent hebben ook zijn tevens volwaardig architect. Niks vis noch vlees dus bij Vermuyten, hiermee hopen de aloude verwijt dat ir.arch. noch ingenieur, noch architect zijn onder te betonen. Groot kreativeleving en kompetent architect (winnaar van o.a. de prijs van Rome) Johan Baelle verklaart waarin het onderwijs van onze 18^e architectuurschool verschilt met de overige 17. Belangrijkste struikelblok in het architectuuronderwijs is het leren ontwerpen. Maar al te vaak wordt dit leerproces gestimuleerd op het nivo van 'je voelt toch wel dat er iets in dat ontwerp niet klopt' of ik herinner me ook nog 'doe nu eens eindelijk aan architectuur!' Stichtende woorden, waar je echter geen steen aan hebt. Baelle tracht deze ontwerpproblematiek bespreekbaar te maken door te verpakken van het 'système logique' van C.Norberg-Schulz. Uitgaande van een analyse van de verschillende facetten van het woongebouwen worden deze elementen in een logisch geheel gesynthetiseerd. Of iets dergelijks. Andere aandachtspunten van de opleiding: structuuranalyse, typologie van gebouwen, computer aided architectural design,...

Waarom deze 18^e school gesticht werd aan een vrijzinnige universiteit blijft een open vraag. Volgens Vermuyten heeft een universiteit het voordeel op een akademie dat men kan putten uit een groot reservoir van kennis, vaardigheden en mogelijkheden. Hiertegenover staat echter dat in die akademie en er dialoog en een confrontatie ontstaat tussen de architect in spe en andere kunstenaars, welke enkel verrijken kan zijn. Deze discussie tussen universiteit en akademie is er een zonder einde. Steeds meer beginnen ze allebei in te zien dat men willens nillens moet komen tot één enkele opleiding, nl. in de vorm van een volwaardige universitaire architectuurfakulteit.

Op de gevolgen hiervan voor de toch wel beuchte Belgische bouwsceen kunnen we enkel wachten. Zo echter niet de heren professoren, zij rennen reeds gezwind de vrachtwagens tegemoet die juist het 85m3 grote archief van konstrukteur Nobels-Peelman afkieperen.

Voor alle informatie, of als je je lief eens wil verassen met de volledige blauwdruk van het Atomium: fakulteit toegepaste wetenschappen, afdeling architectuur, gebouwk, nivo 2. 02/641 29 22

Brunellesch

BIG BILL IN KK

Terug op aarde, of in dit geval - en wat voor één - terug in België, deze Big van de Belgische blues en rock.

Deze artiest mag wat mij betreft op het erschavot(je) van wat onze lage landen bij de zee aan rock te bieden hebben. Momenteel zijn er voorwaar geen "groten" meer, laat staan een echte traditie, maar als we dan toch in het buitenland willen geraken - wat de kreet van de Belgische "underdogs" is, zullen we meer van deze mensen moeten hebben.

De stijl die B.B. brengt die is niet origineel, de nummers die hij brengt evenmin, maar de manier waarop, die mag er zijn. Big Bill is een rocker in hart en nieren, ook in hart en bloedvaten, een rocker and rollen (sigaretten?) doet hij als de beesten, en zo hoort het. Ik verdenk hem er

ook sterk van aandelen in een of ander hestp- en kaasboterhammenfabriek te hebben, tenminste als we zijn vroegere titels mogen geloven, want ja reeds voor 1984, zelfs voor '77 werd er aan r&r gedaan, ook door dit heerschap; het kan niet anders, je bent ermee geboren en dat is voor het leven of niet. Vroeger had Big Bill Krakkebaas reeds een elpee uit, alsook was hij een van de goeddraaiende acts in België (op het financiële aspect na). De geruchten doen nu de ronde als zou hij willen proberen zichzelf te evenaren, zelfs te verbeteren. Er staat dus weer een elpee van deze meneer op stapel, misschien zelfs al in de winkels, en beluisteren kan je hem de woensdag de vijfde in het Kultuurkaffee.

P.D.M.

VSF WAARSCHUWT VOOR N.C. (NUMERUS CLAUSUS)

De Vlaamse Studenten Federatie (VSF) kwam ditmaal samen in de Brug te Gent. Naast de klassieke discussie over het politieke karakter en de representativiteit van de VSF, werd er uitvoerig gesproken over een dreigende, al dan niet verdede, numerus clausus en over de VL.I.R.-plannen ter hervorming van de aggregatie. Jammer genoeg lag ook deze keer weer het overwicht te zeer bij de ASR-Leuven en was de inbreng van overige universitaire en NUHO-instellingen te gering.

Even opfrissen, de VSF wil als overkoepelend orgaan voor de Vlaamse universitaire en NUHO-instellingen (niet universitaire hogere onderwijs) functioneren en heeft als belangrijkste doelstelling de democratisering van het onderwijs. Zij vertegenwoordigt de studentenorganisaties die elk voor hun instelling overkoepelend werken (voor de VUB zijn dit BSG en VO) en wil zo als representatief voor de Vlaamse studenten naar buiten treden, o.a. in de Hoge Raad voor Studietoelagen en nu ook als discussiepartner voor de VL.I.R.. Hiertoe moet de VSF uiteraard in staat zijn op vrij korte tijd een standpunt naar voren te brengen waarin de verschillende organisaties zich kunnen terugvinden. In dit verband werd vanuit het Gentse fakultetenkonvent gesteld dat deze zich onbevoegd voelt om in naam van zijn leden een standpunt in te nemen t.a.v. politieke kwesties, zoals bijv. de VSF gedaan heeft bij het wetsvoorstel Gol. Indien nodig wil dit Gentse konvent eerst een algemene ledenraadpleging houden, waardoor hun standpunt waarschijnlijk wel te laat zou komen maar toch zeker representatief zou zijn. Door de overige organisaties werd hierop terecht gereageerd met de opmerking dat op die manier elke efficiënte werking onmogelijk zou zijn. Ook zij konden niet ontkennen mogelijkheden te hebben met hun zgn. representativiteit - denken we hier bijv. maar aan de recente uitdunning van de Algemene Studenten Raad te Leuven - maar volgens hen moet het toch mogelijk zijn om, vertrekkend van de basisdoelstelling van de democratisering van het onderwijs in dringende gevallen onmiddellijk een standpunt te bepalen. Vanuit de VUB-delegatie werd voorgesteld om democratisering van het onderwijs te definiëren als 'het recht van elke persoon om ongeacht afkomst of financiële status, te studeren aan de universiteit en de richting die hij of zij verkiest'. Elke maatregel die hier tegen zou indruisen, zou voor de VSF aanleiding moeten zijn tot het innemen van een standpunt en eventueel het bepalen van acties.

Numerus clausus

Gezien de verwachte daling van het aantal achttienjarigen, en dus het aantal potentiële universiteitstudenten, ligt bij de regering het plan op tafel om de betoelaging van de universiteiten op een andere leest te schoeten. Momenteel krijgt elke universiteit nog een bedrag per ingeschreven student. Met de zgn. 'forfaitaire betoelaging' zou per universiteit een bepaald bedrag toegekend worden dat niet beïnvloed zou worden door een eventuele daling van het studentenaantal. Bovendien zouden hierdoor de negatieve effecten uit de weg geruimd worden van de huidige concurrentieslag tussen de universiteiten onderling en van de kunstgrepen binnen de universiteiten zelf om meer studenten aan te lokken. Naast dit onmiskenbare voordeel wenst de VSF toch te wijzen op enkele gevaren die dit systeem van betoelaging met zich zou meebrengen. Zo zou voor de universiteiten de motivatie om een voldoende aantal studenten te behouden grotendeels verdwijnen en zou het initiatief tot een numerus clausus in feite overgelaten worden aan de academische overheid. Bovendien zou er voor de universiteiten nog maar weinig reden zijn zich extra in te spannen om te recrutereren uit alle lagen van de bevolking. Door de afnemende propaganda voor universitaire studies zouden in de eerste plaats de studenten uit de laagste inkomensgroepen wegblijven, wat een hele stap terug zou betekenen in de -overigens nooit volledig verwezenlijkte- democratisering van het onderwijs.

Naast deze betoelagingsplannen is er de 'studentenstop' van Dehaene. Deze wil in de richting geneeskunde het aantal afstuderenden beperken door in de kandidaturen strengere selectienormen te hanteren. Niet dat de huidige criteria niet volstaan, maar Dehaene wil gewoon dat er minder studenten sla-

gen. Deze plannen zijn dus niet ingegeven uit bezorgdheid voor betere artsen, maar uit de wil om de professionele klasse van de artsen te beschermen. Een numerus clausus dus, ter bescherming van bepaalde "superieure" afstudeergerichten. De VSF daarentegen eist de volledige democratisering van het onderwijs en formuleerde daartoe op de vergadering te Gent 10 stellingen die dit in concreto mogelijk moeten maken:

- de volledige vrijheid van studiekeuze
- een korrekte voorlichting voor elke beginnende student
- propaganda voor universitaire studies
- gratis onderwijs
- volwaardige studiebeurzen en een volwaardige sociale sector
- geen numerus clausus
- geen strengere selectie
- betere overgangsmoedertieiten tussen de verschillende richtingen (zowel universitair als NUHO)
- geen forfaitaire betoelaging zonder garanties
- inspraak van de studenten bij het bepalen van het universitair beleid als grootste belanghebbende partij

Aggregatie

Zoals al een tijd bekend is wordt er binnen de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VL.I.R.) en meer bepaald in de werkgroep 'lerarenopleiding' gewerkt aan een voorstel tot hervorming van de universitaire aggregatieopleiding. In de door voornoemde werkgroep verspreide perstekst wordt de huidige lerarenopleiding 'maatschappelijk en pedagogisch onverantwoord' genoemd. Elke structurele hervorming wordt onmogelijk gemaakt door een verouderde wegeving. Niet alleen met de lerarenopleiding binnen de universiteit grondig uitgebouwd worden - en dit uiteraard terwijl de eigenlijke vakopleiding moet blijven primeren - maar ook de praktijkopleiding moet herzien worden. De VL.I.R. opteert dan ook voor een splitsing van de opleiding in een 'preservice' (universitair gedeelte) en een 'inservice' (postuniversitair) gedeelte. Dit eerste gedeelte zou bestaan uit een uitgebreid aantal theoretische vakken en uit didactische oefeningen en een stage. Dit deel van de lerarenopleiding, dat plaats vindt op de universiteit en dat leidt tot het behalen van het beoogde diploma, zou een studiebelasting betekenen van ongeveer 600u. (3 maanden).

Het tweede luik van de opleiding bestaat er dan uit dat de afgestudeerde met het diploma van geaggregeerde voor het HSO en hoger onderwijs van het korte type gedurende een jaar aangesteld kan worden voor een deeltijdse (max. 3/4) betrekking waarbij hij nog begeleid zou worden door een andere deeltijds aangestelde leerkracht (het 'inservice' gedeelte).

Naast deze opsplitsing en uitbouw van de lerarenopleiding voorzien de VL.I.R.-plannen nog in de oprichting van een 'Interfacultair Centrum Aggregatie' (ICA) waarbinnen de opleiding geïntegreerd zou worden.

Op de VSF-vergadering had de Kringraad-ASR van de KUL nogal wat kritiek op dit voorstel van de VL.I.R.. Zij ziet eveneens een dringende nood aan hervormingen maar vindt dat de studiedruk door de nieuwe opleiding niet verhoogd mag worden. Dit kan bereikt worden door de lerarenopleiding meer te integreren in de vakopleiding. Ook de inhoud van de vakken zou herzien moeten worden. Deze zijn te theoretisch, terwijl de lerarenopleiding essentieel praktijkgericht dient te zijn. Ook de post-universitaire opleiding vertoont nogal wat leemtes en houdt bepaalde discriminaties in.

De VL.I.R. heeft zich reeds ontvankelijk verklaard voor bemerking vanuit de VSF en deze organisatie kan in deze materie dan ook voor de VL.I.R. een gesprekspartner worden. Een kans die de Vlaamse Studenten-Federatie niet voorbij mag laten gaan.

G.V.

NOT A LOVE STORY

"Ce qui me dérange dans la pornographie, c'est que c'est pas du tout sexy, et tout mêlé avec des vieilles idées patriarcales horribles qui charrient que le sexe est essentiellement maléfique, et que le maléfique en question est femelle..."

Kate Millett.
Ecrivain et Artiste.

Waarschijnlijk zal je geen twee personen vinden die hetzelfde verstaan onder pornografie. Tot deze bevinding kwamen ook mensen als Ernst en Seagle, en Theodore Schroeder, die toch wel als autoriteiten mogen beschouwd worden. Deze laatste zegt bv. in zijn "A Challenge to Sex Censors" dat "obscenity does not exist in any book or picture, but is wholly a quality of the reading or viewing mind. No argument for the suppression of obscene literature has ever been offered which by unavoidable implications will not justify, and which has not already justified, every other limitation that has ever been put upon mental freedom." We hoeven hier helemaal niet mee akkoord te gaan, maar moeten toch de bedenking maken dat de auteur het hier heeft over literatuur. Zo ook Ernst en Seagle in hun basistwerk "To the Pure". Ook zij komen tot de konklusie (en in dit geval verwijst het citaat naar de rechterlijke kant van de zaak), dat "those who have seriously attempted to track down the meaning of the term are obliged to confess that they have arrived nowhere."

multeus verloop, dat door de verscheidenheid aan aangehaalde aspecten al even snel verviel in wat Betty Pearl zou genoemd hebben, "oeverloos geden". Maar hiermee lopen we vooruit op ons verhaal dat we helemaal niet kort willen houden.

Eerst was er de vertoning van de film Not A Love Story, een Canadese productie uit 1981. Een handige zet van de organisatoren, zij het alleen maar omdat het publiek (een 4 à 500 man, wat een overvolle, broeierige QC tot gevolg had), hierdoor een ruggesteuntje aangeboden kreeg om zich tijdens het komende debat te weren. Ten tweede, omdat ook diegenen (en naar mijn schatting waren er dat toch wel wat), die enkel waren gekomen om op goedkope wijze -letterlijk en figuurlijk- wat bloot mee te 'pikken' (niet leuk bedoeld maar mooi meegenomen, met een knipoo naar Freck de Jonge), op deze wijze aan een portie achtergrondinformatie kwamen die hen anders bespaard zou zijn gebleven. Dit is duidelijk een verdienste van de film, zij het

zinnig van het ondermijnen van de maatschappelijke kode/ideologie) element -hoewel niet in alle pornografische werken- aan toeschrijven.

Om dan even terug te komen op voornoemde ongenueanceerdheid; het lijkt wel of de enige bekommernis van de regisseuse (Bonnie Sherr Klein) de bekering (/afkering -van pornografie) is van hoofdactrice Linda Lee Tracy, die simultaan tijdens het draaien het beroep van stripteuse uitoefende. Het kristelijk aura waarmee de film omhangen is en als het ware zichzelf mee bedruipt, tast de geloofwaardigheid tot op de pelli-kule aan. Hoe ontroerend sommige passages ook mogen zijn, toch voelt de toeschouwer zich door de 'geleide vraagstelling' van miss Klein bij de neus genomen. De dubbel-structuur van de film, een speurtocht naar de achtergronden en effecten en ideologie van de pornografie, gekoppeld aan het verhaaltje van Linda Lee - in het begin verdedigt zij porno (wat ik doe is creatief, ik verdien er mijn brood mee), in het midden huilt ze een keertje bij al het afschuwke-

bekletoonde zij dat iemand die voor pornografie was, én feministe, én progressief, kon zijn, en dat ze in feite dezelfde zaak voorstond als Isabelle Vandenberg (Vrouwen tegen verkrachting, Leuven), en Syle Opdebeeck (Vrouwen tegen verkrachting, Gent). De vurigheid van haar exposé (Betty komt uit Amsterdam, de spontaneiteit van haar discours (zie je wel), en de originaliteit van haar présence, katapulteerden haar meteen tot ster van de avond. In matte tegenstelling stonden Isabelle Vandenberg en Syle Opdebeeck. Hun ongeïnspireerdheid, hun gebrek aan strijdlust tot debateren en hun onmondigheid, maakten het zowel voor de toeschouwers als voor Guy Decoene een saaië bedoening. Ergst van al was de irrelevantie uiteenzetting van diverse (in onbruik (!) geraakte) sociologische modellen tussen pornografie en verkrachting, van Syle. Een ander staaltje van wetenschappelijkheid was de opmerking van Isabelle Vandenberg die een correlatie zag tussen een verkrachting door enkele Marokanen (zoals gesignaleerd in De Morgen volgens haar), en het feit dat deze de vorige dag een pornofilm hadden gezien.

Over één feit waren de panelleden het wel eens: het geweld in allerlei media, waaronder pornografie, diende te worden beperkt. Voor de rest bleef het bij een 'vlug-vlug' afhaspelen van de tematiek, omdat de tijd die voor het debat voorzien was, verre van toereikend was. De opmerkingen en vragen uit de zaal loonden niet de moeite. Buiten enkele flagrante misinterpretaties van kennertheorieën en persoonlijke adaptaties van elementaire regels van persoonlijkheidstheorieën, is wat daar geradbraakt en gespuid werd, het vermelden niet waard.

Noot: wie in dit verband het onderwerp pornografie verder uit wil diepen, kan terecht bij volgende werken:

- Craig, Alec: *The Banned Books of England and Other Countries; a study of the conception of literary obscenity.* London, George Allen 1962.
 - Deakin, John: *Catalogi Librorum; a critical bibliography of erotic bibliographies and book catalogues.* London, C. & A. Woolf 1964.
 - Kronhausen, Phyllis & Eberhard: *Wat is pornografie?* Den Haag, Bert Bakker 1962
 - Marcuse, Ludwig: *Obscene. The history of an indignation.* London, Macgibbon 1965
- Ook zijn er recente rapporten in de handel, die zeer vaak tegenstrijdige meningen propageren.

erik adriaensen.

Het feit dat we in een inleidend artikel tot een pornodebat met autoriteiten beginnen zwaaien, houdt gewoon verband met het kracht bijzetten van onze argumentatie. Immers, bovenstaande inleiding schetst heel goed een belangrijk deel van het probleem als je over het gegeven porno 'zinnig' (en deze term gebruiken we opzettelijk) wil praten. Hoe komt het dat het onmogelijk blijkt, een definitie van pornografie op te stellen? Want indien je niet tot een soort omschrijving of afbakening van het begrip kunt komen, dan riskeer je al gauw te vervallen in een overemotionele toestand, die geen ruimte tot discussie laat omdat ieder blijft zweren bij zijn persoonlijk inzicht in de zaak. En zoals bij te veel debatten het geval blijkt te zijn, zitten er te veel kleine lichten met te grote monden in de zaal.

Het basisprobleem in deze kwestie is immers: wat is pornografie voor wie en wanneer? En aangezien een begripsafbakening in deze (met een knipoo naar Gerard Reve) niet mogelijk blijkt te zijn en een konstruktieve dialoog niet haalbaar, zo kreeg dit debat al vluug een onsamenhangend, tu-

dat sommige aangehaalde onderwerpen vaak niet diep genoeg uitgewerkt waren, dat het alles een beetje te oppervlakkig was. Als derde punt dient te worden gezegd dat zulk een film de toeschouwers niet overdeeld(!) laat. Met andere woorden, met het oog op een verhit debat kan je je geen betere film indenken aangezien voor en tegenstanders ieder hun eigen stellingname eruit zullen destilleren, zodat je dus weinig opschiet. Betty Pearl begon niet voor niets haar uiteenzetting met de woorden dat pornografie een simpele zaak is: "Je bent ervoor, of je bent ertegen". En dit brengt ons dan op enige schaduwvlekjes die aan deze film kleven. Guy Decoene, (panel-, Knack en KB-lid), merkte bij aanvang van het debat terecht op -zij het deels om te provoceren-, dat de film zeer tendentieus was, wat zoals gezegd, concreet neerkwam op een afwijzen van pornografie. Een onvoorwaardelijk neen, dat nogal ongenueanceerd over komt, als je denkt aan Isabella Vandenberg, van Susan Sontag (bv. *The Pornographic Imagination*), of Oshima's *apoloog Le drapereau de l'eros flotte dans les cieux*. Werken die de pornografie als kunst verdedigen, en er een inciviek (in de

kends dat ze te zien en te horen krijgt, en op het einde wijst ze pornografie af-, maken van dit doku-drama meer drama dan doku.

Door deze handige manipulatie waarbij de zaken te simplistisch worden voorgesteld, - het verhaaltje is te mooi om waar te zijn -, en daaraan toegevoegd het proselitisme van Bonnie Sherr Klein, maken dat ik akkoord ga met Guy Decoene.

Maar er is meer. Wanneer we de technische fisje van de film onder ogen nemen, dan blijkt de film gedraaid te zijn voor de feministische STUDIO D, in 1974 gesticht, om vrouwelijke cineasten de kans te geven zich uit te spreken over de feministische visie in belangrijke sociale aangelegenheden.

Een 'petite histoire', die denk ik voldoende de band legt (wat geen waardeoordeel inhoudt!), met hogergenoemde uiteenzetting. Na de film, kon dan eindelijk het debat opgestart worden. Na Guy Decoene kwam Betty Pearl, "ik claim ekstrem-pervers te zijn, aan het woord. Zij slaagde erin het publiek te boeien met een korte uiteenzetting over Sado-Masochisme (S/M), en legde vooral de nadruk op de vrijwilligheid waarmee beide partners met elkaar van start gaan. Voorts

DE MAGERSTE MAN

BIG BROTHER

EIGENTIJD'S PODIUM

FRANZ KAFKA

KULTUURKRANT

EIGENTIJD'S PODIUM MET: 'DE MAGERSTE MAN'

DE NIEUWE MUZIEKGROEP

11.04

Universiteitsconcert V.U.B. (i.s.m. Jeugd en Muziek).
EXPRESSIONISME EN NA-DORLOGSE MUZIEK - DE NIEUWE MUZIEKGROEP.

Woensdag 11 april '84 - VUB Auditorium Q - Aanvang 20.30u. Prijzen : 120-100 (CJP, Jong Gemeentekrediet Club, J-kaart) 80 (JM)

"De nieuwe muziekgroep" is een kersvers ensemble, bestaande uit 17 musici, dat hoopt in Vlaanderen de belangstelling voor de muziek van onze tijd te stimuleren. Bovendien biedt de unieke samenstelling van dit ensemble, die zowel het midden houdt tussen een kamermuziekgroep en een symfonisch orkest, heel wat mogelijkheden tot experimenteren. In ieder geval wordt er door dit initiatief in Vlaanderen een muzikale toekomst gevuld.

DE GROEP.
Eric Dequeker, fluit; Henry De Roock, kla-

arinet; Mark De Smet, dirigent; Beatrijs Dhyen, sopraan; Paul Dombrecht, hobo; Piet Dombrecht, hoorn; Walter Hus, piano; Christophe Paluch, alt-viool; Frans Pelgrims slagwerk; Stefaan Poelmans, piano; Francis Pollet, fagot; Eric Robberecht, viool; Marc Saey, contrabas; Jenny Spanoghe, viool; Annelies Sturm, harp; Jan Van Kelst, cello; Ludo Vermeulen, slagwerk.

HET PROGRAMMA
"Van expressionisme tot nu"
R. Nasveld - Chamber Concerto (voor 14 spelers).
T. Scherchen - Yi, sept images de la vieille Chine voor marimba (2 spelers).
Y. Kaipainen - Nocturnal Songs (voor sopraan en 13 spelers).
K. Goeyvaerts - Erst das Gesicht...dann die Hande...und zuletzt erst das Haar (voor 10 spelers).
N. Castiglioni - Masques - a book of dances airs, symphonies and fantasies (12 spelers)

OPNAME BRT 3

DE LITERATUURFANATEN VERWEND

JOYCE & CO 5.04

G.M. Meijsing spreekt over eigen werk. De structuur van de 'Erwin'-trilogie. Ingeleid door Guy Decoene.

Wat is nu die Joyce & co? Een schrijverscollectief uit Haarlem (Nederland), wat oorspronkelijk bestond uit Mick Broekhof, Geerten Maria Meijsing, Keith Kanger Snell en Frans Verpoorten. Tot zover de 1.0.-kwis.

In 1981 werd dit collectief administratief ontbonden en Geerten Maria Meijsing is de enige die is blijven voortschrijven onder dit pseudoniem.

Geerten Maria Meijsing is de broer van de schrijfster Doeschka Meijsing, die evenwel buiten het collectief stond. G.M. Meijsing heeft op zijn naam naast enkele opgemerkte vertalingen van Baudelaire, Stendhal, Kerouac en Burroughs en een bundel "Venetiaanse brieven" ook nog twee romans geschreven die deel uitmaken van een nog onvol-

tooid trilogie. Het gaat om "Erwin" verschenen in 1974, om "Michael Van Mander" uit 1979. In het komende najaar mogen we van hem het derde deel verwachten, nl. "Cecilia"

De schrijver zelf over zijn eigen werk: "het is te omschrijven als 'romantisch-decadent klassicisme'. Maar ach, de kritici weten bijna geen raad met de aan de lage landen vreemde situatie van het erudiet schrijverschap dat woekert in de uitstalling van klassieke meesterwerken. De trilogie 'Erwin'-'Michael'-'Cecilia' is geschreven volgens een onvoorstelbaar ingewikkelde, maar heldere structuur. Elk boek, elk deel, elk hoofdstuk, elke paragraaf bevat een vooraf vastgesteld aantal woorden niet één meer, niet één minder. De structuur verwijst naar de retorika, naar de gulden Sneev-Verhoudingen. Ze refereert naar de opbouw van werken uit de wereldliteratuur. (Homeros, James Joyce etc...)"

Een schrijver over zijn werk, donderdag de vijfde april om 20 u.30 in de "Q" aan de V.U.B. Prijs 50-100 bfrs.

P.D.M.

DAVID GILMOUR 6.04

Een van de vroegere Pink Floyd's komt op vrijdag 6 april vervroegd examen afleggen aan onze V.U.B.. Al wie zich de virtuositeit van de nu terziede gegane Floyd herinnert zal weten wat zulks kan inhouden. The Pink Floyd was nu niet bepaald mijn lievelingsformatie, wat evenwel niet tegenhoudt dat ik hun "Animals" in mijn platencollectie bezit. Van deze artiest solo ben ik eigenlijk onwetend dus ga ik me niet de mond voorbijpraten. Van de vroegere Floyd zal David Gilmour uit collegialiteit waarschijnlijk niets brengen, want hij komt zijn meest recente solo-33 toeren langspe-

ler promoten. Die nieuwe noemt "About Face" en ik ben er zeker van dat de trouwe fan dit album reeds uit volle borst kan meezingen. Met meederen in een zaal bvb. de aula, geeft dit nog veel meer "kicks", maar daarvoor moet je wel een ticket bezitter zijn, en deze kan je verkrijgen "at usual agencies", m.a.w. voor Brussel: FNAC en Caroline Music. Haast je als je erbij wil zijn, want als je deze Moai te lezen krijgt is het nog maar een kwestie van een paar dagen. Succes!

P.D.M.

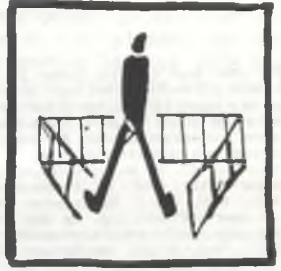
SWEET & HOT 22U 5.04

OMDAT POEZIE ZO BOEIEND IS 4° NACHT VAN DE POEZIE 19 MEI 1984 VORST

Pedant, gelust, gevat
D, steeds die wonden op een zij
En elke keer hun gat verbrand!
Zout zuur, gebak, gelies
In de nacht van het vaderland.
Elk gedicht roept van de overzij
Hugo Claus

Vooraleerst moet gesteld worden dat deze nacht van de poezie net zoals alle voorgaanden meer totaal spektakel dan "optreden" is. In het minst kan men zeggen dat het gebeuren zich niet louter op het podium zal afspelen. Op de Buhne een aantal dichters, muzikanten en kabarettiers van allerlei pluimage, in de wandelgangen standjes (alhoewel dit woord tot verkeerde interpretaties kan leiden vooral met Kamagurka in de buurt) allerlei en daartussen, in de zaal en in de "corridors" het publiek, met name uzelf. Wat mogen we dan verwachten? Sketches van o.a. Freek De Jonge, Kamagurka en Herr Seele, en een kort verhaal van Jan Decler, liedjes van Ramses Shaffy en Hans Debooy, en verder "The real thing" met o.a. de poeten Maja Panajotova, Freddy De Vree, Tom Lanoye, Chris Yperman, Geert Van Istendael, Herman De Coninck, Eddy Van Vliet en Hugo Claus. Uit Nederland o.a. Judith Herzberg, Benno Barnard, Simon Vinkenoog, Julian S. With en Cees Nootboom. Verder ook nog namen als Allen Ginsberg, Peter Orlovsky, Steven Taylor en Yevgeny Yevtushenko. De besten zijn vergeten! Er wordt ook aan visuele kunst gedaan, maar daarvoor gaat u best zelf 's kijken. Het loont de moeite. Wat nog vermeld moet worden is het feit dat binnenkort, de juiste datum is me niet bekend in het Elzenhof, beter gekend als de Quasimodo op de Kroonlaan "De Andere Nacht" doorgaat met een programma dat hier zeker niet moet voor onder doen. Zeker interessant ook deze andere nacht. Kom niet zeggen dat u het niet wist.

De recitant-akteur leest en speelt passages uit Kafka's dagboeken - passages over de eenzaamheid van de schrijver, over zijn ziektes, over zijn gespannen verhouding met zijn dominante vader en over het telkens mislukken van zijn relaties met vrouwen. (die relaties worden vertolkt door een danseres)

Zoals gezegd is de muziek van Peter Beyls. De concertfantasie wordt uitgevoerd door Danny D'Haene, fagot, Frank Hendricks, fluit en piccolo, Joris van de hawe, hobo, Alex Van Aeken, hoorn. De recitant-akteur is Carl Ridders en de dans wordt verzorgd door Mimi De Wilde. De leiding is in handen van Roger Vossenaar.

Uit brief aan Elli uit 1924 :

Het egoïsme van de ouders kent geen grenzen. Als de vader opvoedt, tref je bij voorbeeld bij het kind dingen aan die hij al in zichzelf gehaat heeft en niet kon overwinnen, want het zwakte kind lijkt hem meer in zijn macht te zijn dan hijzelf. Zo grijpt hij in blinde drift, zonder de ontwikkeling af te wachten, in de wordende mens in, of herkent hij met ontzetting dat iets dat hij voor een bijzondere kwaliteit aanziet en dat daarom niet in de familie mag ontbreken, in het kind ontbreekt, en begint dus het erin te hameren, wat hem ook lukt, maar tegelijk mislukt, want hij hamert daarbij het kind stuk. Tirannie en slavernij zijn de twee uit egoïsme geboren opvoedingsmiddelen van de ouders. Het zijn twee verschrikkelijke anti opvoedingsmiddelen van de ouders, geschikt om het kind de bodem waaruit het gekomen is, weer in te stampen.

F.K.
Een mooi-droevig relaas over Kafka's gespannen relatie met zijn ouders, meer in het bijzonder dan zijn vader, vinden we in deze "brief aan Elli". Het geeft een idee van de ingewikkelde geest van de schrijver, maar het blijft op zijn minst gezegd exemplarisch, Kafka ken je nooit volledig, misschien is het dat wat hem voor velen interessant maakt.

Een andere manier om Kafka te benaderen, deze "magerste man". Niet alleen voor de "freaks", aanbevolen voor iedereen.

P.D.M.

DE MAGERSTE MAN

EIGENTIJD'S PODIUM

A DE START VAN HET EROTISCH GEBEUREN

Zij die veel meer ervaring hebben in het leven dan wij, vertellen ons waar de knoop zit en de klepel hangt (met illustraties en teksten om jezelf ervan te overtuigen.) Antwoorden die vragen oproepen die antwoorden oproepen die tegenstrijdig zijn. Gesprekken met Dr. M. Bartosik (dichter en poëziespecialist); Prof. Dr. G. Debusscher (Anglist); Prof. Dr. J. Duytschaever (Anglist en neerlandicus); Luk Van den Dries (Centrum voor Taal- en Literatuurwet. en ETCETERA); Prof. Dr. D. Van Berlaer (Lit. wet. en Nederlandse lit.); Prof. Dr. Van Vreckem (Literatuur en linguïstiek); Prof. Dr. D. Goyvaerts (linguïst en avonturier).

Met verder nog teksten over erotiek van R. Barthes; Lou Andreas-Salomé, Nagisa Oshima, Anais Nin en vele anderen.

Met erotische teksten van Aretino, Fortini Klossowski, Mark Strand, P. Bruckner, Jan Van Stijvevoort, Verlaine, Rimbaud, Shakespeare en vele anderen.

Deze gelegenheidsuitgave verschijnt slechts op 150 exemplaren van 160 p. aan 150 BF. Voorintekenen is dus aangeraden: wend je tot de Dienst Kultuur of tot één van deze mensen: Erik Adriaenssen, Dominique Diricken of Ronald Geerts. (Allesmaal te vinden ergens in Ze Lic. Germaanse.)

In deze Moeial geen uittreksel uit de bundel maar een artikel van Louis Paul Boon, dat verscheen in 1969 in het ondertussen ter ziele gegane PARTNER, een Nederlandse versie van Playboy.

In dit tijdschrift, waar Boon mee in de redactie zat, verschenen delen van zijn "Fenomenale Feminateek, een overzicht en 'history' van het vrouwelijk bloot - of bijna- zoals het onze wereld van vandaag wordt aangeboden."

Was het noodzakelijk onze geschiedenis van het gefotografeerde naakt te beginnen met de allereerste kiekjes die de vrouw tot onderwerp hadden, voor wat het vrouwelijk bloot aangaat zijn we verplicht ons allereerst aan het kind en het aankomend vrouwtje of nimfijn te wijden. Want onze vrouwen betreden niet zomaar het podium, alsof zij achter de schermen hebben gewacht naar het ophalen van het doek. Zij bloeien intengedeele om ons heen en het behoort duidelijk merkbaar tot de verijfijnde genoegens van onze wereld, deze bloei met nauwelijftende aandacht te volgen: hen te zien zwellen tot rozebotten en deze botten dan later te zien openbreken tot veelkleurige en weldra diepgeurende rozen.

Doch waar ligt de scheidslijn tussen bot en roos? Als wij het koel aanzien - en bijna als onpartijdig toeschouwer- stellen we vast dat onze fotografen reeds in het spelend kindje de vrouw-van-straks trachten te belichten. Heel klein nog verschijnt zij spiernaakt aan het strand, in het solarium, of bloemetjes plukkend in de velden. Wij glimlachen, toegankelijk, grootmoedig, alhoewel we weten dat het een temptatie kan zijn voor ontwaarden en ontspoorde, zoals er in onze samenleving rondlopen.

Toch blijven zij, in wat wij hun schuldeloze naaktheid noemen, in onze stoeten en opzochten verschijnen, tronend op praalwagens vol bloemen. Er zijn wedstrijden voor het mooiste kind en daar komen zij dan aan tevoeren, de haren reeds opgemaakt als bij onze volwassen vrouwen, met rond de hals een gouden kettingje, een gouden kruisje soms, dat op de huid der nog ongewelvede borst heen en weer wiegelt. Want om het eerlijk te zeggen, dat was de bedoeling: kleine en onvolwassen vrouwtjes te zien aantreden, en onder hen de mooiste te mogen bekronen.

In onze bladen verschenen foto's van een zesjarige, die optrad als "mannequin" in één der grote modehuizen. Zij lanceerde er het met kanten en strikken omzoomde nylon-ondergoed voor kleine meisjes. Slechts een doorschijnend nylonbroekje dragend, heft ze in een gratievol gebaar een even doorschijnend hemdje, waarin ze zich gaat hullen. En om dit alles nog beter tot zijn recht te laten komen, werden in haar rug enkele lichtbronnen opgesteld, die aan het oog van de toeschouwer het laatste geheim ontsluiteren.

Toch is het een feit, dat men deze zesjarige mannequin nog steeds "de kleine Cella" noemde. Terwijl aan de andere kant in onze magazines een foto verscheen - bedoeld als reclame- van een negenjarige in het doorschijnende nachtgewaad der volwassenen, met als onderschrift - nylon is het ideale nachtgewaad voor het "jonge meisje". Het is betekenisvol, men wil het negenjarige meisje niet meer als een schuldeloos kind aanzien, doch haar in de nachtkledij der vrouw hullen, om haar reeds vertrouwd te maken met de rol die ze later zal te spelen krijgen. Misschien is het alleen dat, wat mij de scheidslijn tussen kind en jong meisje al te willekeurig laat trekken. Men kan dan ook die grens naar eigen smaak verhogeren of verlagen.

Maar typischer nog is het feit, dat aan onze stranden deze negen- en tienjarige meisjes reeds verschijnen met bustehouder. Ik weet het, wij leven in een vreemd mengelmoes van enerzijds al te streng puritanisme en anderzijds bijna en anderzijds bijna barbaars te noemen gebruiken. Hierdoor zou ik niet met zekerheid kunnen zeggen of deze bustehouder - die in waarheid niets te houden heeft - er nu is uit ziekelijke overgevoeligheid, eigen aan het puritanisme, dan wel om de brutale opvatting dat deze negenjarige "vrouwen" reeds met een bustehouder mogen pralen.

Maar, het is alsof ik iets in beschuldiging wil stellen, alsof ik de samenleving waartoe ik behoor iets onder de neus wil wrijven. En het lijkt er aan de andere kant op, of ik mij te verontschuldigen heb om deze opmerkingen. Ik ontdek, dat het mij niet makkelijk valt met een handgebaar al de hypokrisie, die ook nog aan mij kleeft, terzijde te schuiven. Want als ik mijn tijdgenoten iets te verwijten zou hebben, dan is het niet dat zij een negenjarige zwemster, een tienjarige filmster of een elfjarige moeder in onze weekbladen een plaats schonken, maar dat zij mij niet beliet hebben te zeggen, hoe mooi ik hen vond. Men liet onder het natte en gelijk een huid spannende zwempak, of onder de spannende trui, de nauwelijks ontloken borstjes bewonderen, maar gaf slechts vermelding van de prijs die ze gewonnen, of de film waarin ze meegespeeld hadden.

Zij die deze foto's plaatsten wisten het zelf best genoeg. Want waarom het beeld geven van meisjes uit een kostschool, het uur dat zij in de tuin een spel met de bal bedrijven, en juist deze voor de lens laten komen wier opfladderende rokjes het amuzante schouwspel van dij en kanten broekje tonen? Waarom het beeld van een tienjarige, die in de morgen het raam opent en slaapdrongen geen aandacht schenkt aan haar ophangend nachtgewaad? En tekenender nog, waarom een reeks beelden van een elfjarige die met een poes in bad gaat, terwijl men het in de onderschriften alleen heeft over het zeldzame geval van een poes, die een bad wil nemen?

Deze elfjarigen staan op de drempel der geslachtsrijpheid en iets in hen is traag en onzeker aan het veranderen, zodat zij volgend jaar misschien een heel andere kunnen zijn. Het moeten de laatste dagen van hun kind-zijn genoemd, en weldra zullen zij la

langs deze geopende deur het huis, het paleis, van de koningin "vrouw" betreden. En het is alsof onze samenleving hiervoor een symbolische plichtigheid op touw heeft willen zetten. Talrijke afbeeldingen zijn in mijn bezit, waarop deze elfjarigen aange-

tooid staan in een lang wit kleed van tule en doorschijnende kant, met een sluier over het hoofd en een kroontje van oranjebloesem er omheen: de kledij van de bruid. Ik weet het zij dragen in de hand een gebedenboek of een bidsnoer. Zij gaan door als de bruidjes van de God-zoon in onze samenleving wordt vereerd. Maar nooit heb ik kunnen geloven, dat dit slechts een toevalige samenloop zou zijn. Ik ben helaas niet al te metafysisch aangelegd, verontschuldig mij hierom, en mijn belangstelling gaat in

eerste plaats naar de dingen die mijn ogen kunnen waarnemen. Maar ik heb het steeds een wonderlijk samentreffen gevonden, dat zij op die leeftijd - aan de drempel der puberteit- voor de eerste maal in hun leven als bruidjes worden aangetooid. Alsof het een symbolische voorstelling is van het ware bruidsfest, dat op de dag hunner huwbaarheid - een nieuwe en nu definitieve drempel- zal gehouden worden.

Ik heb slechts om één ding afgrondelijke spijt: dat de bladen en magazines bij hun afbeeldingen van elf- en twaalfjarigen niet de geboortemaand - en was het mogelijk geweest, ook de dag- nader wisten te bepalen. Zo is deze studie hier nog braak terrein.

Ik heb niet alleen de afbeeldingen der elfjarigen bekeken, ik heb ook veel met hen gepraat. Ik heb hen nooit begrepen.

De afbeelding echter van een twaalfjarige, die reclame maakt voor een bepaald merk van beha's, is kenmerkender omdat zij veelvuldiger voorkomt. Zij draagt, en misschien wel een ietsje overdreven zichtbaar, alle kenmerken van het aankomend meisje: de smalle polsen, de guitige oogopslag, het nog kinderlijke schoeisel en kousenpaar, en bovendien de haren die in vlechtjes over de schouder vallen. Dit alles om nadruk erop te leggen, dat men in haar niet méér mag zien dan het kind. Maar alhoewel zij als een echt kind op de vloer neerzit en de benen gekruist houdt, is haar rokje zo weggeschoven dat men iets te ver de dijen ziet. En bovendien draagt zij een kort bloesje dat openhangt en het bovenlichaam volkomen toont. Men ziet er de borstjes, gevangen in een overigens totaal overbodige "soutien" -een steun, voor wat maar jaren later zal hoeven gesteund te worden.

En wat dan gezegd van twaalfjarigen, die schandaal verwekten door op het strand in bikini rond te lopen, of van de dertienjarigen, die bijna naakt in onze musicals en nachtkroegen als danseresjes optreden? Zij dienen allen slechts als materiaal in mijn verzameling, om aan te tonen hoe wij een verzameling, om aan te tonen hoe wij op het kantje af leven, en hoe wij een opwindend en gevaarlijk spel spelen met onze wetten en zeden.

Nog even moeten wij het ook hebben, over het verschil dat waar te nemen is tussen de veertien- en vijftienjarigen. Deze laatste hebben dat prille, dat aankomende, achter de rug en ontwikkelen zich met angstwekkende snelheid, en niet zonder avonturen, tot jonge vrouw. Ik beschouw hen als bekroning als het eindresultaat, van dit proces waarin het kind tot vrouw is opgebloesemd. Toch is het niet mogelijk, op dergelijke wijze de vrouw per ouderdom te blijven indelen. Om tot de oorsprong en meteen de betekenis der frivoliteit onzer beschaving door te dringen, moeten wij in volgende hoofdstukken de typische houding der vrouw belichten, haar haartooi en vooral het avonkleed waarmee zij in onze samenleving opschudding verwekt.

film: wordt verwacht

AKERMAN

GEBLOKKEERD

Na 'Jeanne Dielman' (1976), een vier uur durende film over het holle bestaan van een huisvrouw, maakte Chantal Akerman in 1978 'Les Rendez-vous d'Anna', een portret van een geëmancipeerde vrouw. Voor het eerst kon ze rekenen op een cast van gereputeerde en een grote financiële armslag. De autobiografisch geïnspireerde film vertelt drie dagen uit het leven van Anna, een jonge Belgische cineaste die rondreist om haar film voor te stellen aan mogelijke kopers, en zich koel en onverschillig gedraagt tegenover andere mensen. Ze blijft siberisch als een jonge Duitser haar op de trein geïmmerd vertelt over zijn leven en plannen, en kijkt strak voor zich uit terwijl hij haar hartelijk nauwift. Ze blijft stijf staan tijdens de omhelzing van haar ontroerde moeder. Wanhopig probeert ze te ontsnappen uit haar uitzichtloze situatie: voortdurend probeert ze iemand via de telefoon te bereiken in Italië, en in Parijs zoekt ze onhandig toenadering tot haar minnaar.

In 'Les Rendez-vous d'Anna' gebruikt Akerman haar gebruikelijke statische filmstijl: een opbouw van long en medium shots. Sommige beelden worden minutenlang aangehouden. Over de relatie met haar publiek zegt Akerman in 'Skriens': "Ik was geblokkeerd in mijn relatie tot vrouwen. 'Jeanne Dielman' is als een feministische film opgevat, en voor een deel was hij dat ook, maar voor mij was dat niet het uitgangspunt. Wat ik wilde was een film maken over het beleven van tijdsduur. Toen ze naar 'Toute Une Nuit' zat te kijken zei een meisje tegen mij: 'Oh, het is geen feministische film!' Ze was teleurgesteld. Ik werd me bewust dat mensen van mij verwachten dat ik tot uitdrukking breng wat zij willen zeggen, of wat vrouwen willen zeggen, politieke zaken. Maar dan hebben ze de verkeerde op het oog, want ik heb nooit politieke films willen maken. 'Jeanne Dielman' viel samen met wat vrouwen op een bepaald moment dachten. Maar daarna ben ik verder gegaan, terwijl men mij op dat punt wilde vastprikken." Wat ze van me vroegen was een herhaling."

LES RENDEZ-VOUS D'ANNA
Donderdag 12 april om 20 uur in het auditorium Qb. (Vrij Onderzoek)

IREZUMI

DE GEEST VAN DE TATOEAGE

Op aandringen van haar minnaar Fujieda laat Akane zich tatoeëren bij de oude meester Kyogoro. Die beweert dat de tatoeage pas tot zijn recht komt op een zachte, levende huid, die zijn mooiste glans krijgt tijdens de liefdesdaad. De leerling Harutsune assisteert seksueel bij de tatoeage van Akane. De personages zijn op een ingewikkelde manier met elkaar verbonden door een oude liefde van Fujieda, en als Harutsune ontdekt dat hij de zoon van de meester is, pleegt hij zelfmoord. De oude meester wordt ziek en sterft. 'Irezumi' is geen sexprent, maar een beschrijving van een intiem ritueel vol beproefing, geduld en vakmanschap, schrijft Andere Sinema.

IREZUMI
vrijdag 5 april om 20 uur in het auditorium Qb. (Vrij Onderzoek)

CRACK A JOKE AND RUN

'Take the Money and Run' (1968) was het regiedebuut van Woody Allen. Hij speelt Virgil Starkwell, een sociaal onaangepaste, die ondanks zijn intelligentie niet aan een baantje kan geraken. Gewapend met een kinderpistool onderneemt hij een hold-up, die mislukt en hem in de gevangenis doet belanden. Hij wordt vrijgelaten als hij zich vrijwillig aanbiedt als proefkonijn voor allerlei experimenten. Dat is nog maar het begin van zijn moeilijkheden.

TAKE THE MONEY AND RUN
Woensdag 4 april om 20 uur in het auditorium Qb.

DE MAGERSTE MAN

EIGENTIJD'S PODIUM

Voor het eerts sinds 100 jaar, de sektor onderwijs terug winstgevend.

JEFKE STEENHOF EN HET PERPETUUM IMMOBILE

Enkele weken na ons artikel over Wessel di Wesseli, kregen wij een brief uit Antwerpen...

Spoorstraat 14 in Antwerpen is een nederige arbeiderswoning. Een bejaarde ineengedrukte man opent de afgeschilferde deur en schuift de voor deur de lage gang op weg naar de zitkamer. Een oud exemplaar van de Volksgezondheid ligt te vergelen op de salontafel.

Jefke Steenhof is meer dan tachtig jaar oud. Op zijn twaalfde werkte hij al bij een vervoerbedrijf. Melk en groenten werden met paard en kar ter bestemming gebracht. Daarna kwam hij terecht bij Moderna in de Diepestraat, het bedrijf dat de eerste wasmachines maakte. Daar begon men zijn kwaliteiten te onderkennen. "Op de fabriek zegden ze altijd dat ik veel te slim was voor het werk dat ik er deed. Ik moest vijzen vastdraaien in het binnenste van de was-trommel. En zijt maar zeker dat ze vastzaten!"

In de jaren vijftig explodeerde de wasmachine-branche door de invoering van de Amerikaanse levensstijl. In dat tijdperk van optimisme en hoop werd ook op vele zolderkamers koortsachtig gezocht naar het zogenaamde perpetuum mobile, de machine die uit het niets energie kon toveren. Ook Jefke beproefde zijn geluk. Maanden, jaren zat hij op zijn zolder, knutselend, prutsend aan de mechaniek die alles zou veranderen. Op een dag vond hij door een toeval iets heel anders. Niet de machinerie die uit het niets energie haalde, maar een die alle energie in het niets opslokte. Eigenlijk een perpetuum immobile dus. Hij doopte zijn vondst het Josephicum. Jefke wenkt me mee

naar boven.

SKELET

Op de zolder staat het reusachtige skelet van wat eens een wasmachine moet geweest zijn. Trommel en waden zijn verdwenen. Lange staven en raders verdringen zich in de holte. Jefke wijst naar de enorme hendel aan de zijkant van het gevaarte. Daar gaat de energie er in. De gebogen man grijpt de hendel en begint te draaien. Een oorverdovend snerpnd geluid vult de ruimte. De zolder beeft in al zijn voegen. Met een bovenmenselijke kracht beweegt Jefke de hendel traag voort. Het zweet parelt al snel op zijn voorhoofd. Zijn aders zijn opgezwollen. Hij raakt in ademloos.

De enorme kraak die Jefke in de machine steekt, is totaal nutteloos. De hendel brengt eerst nog enkele stangen in beweging, maar dan verdwijnt alle energie spoorloos in een lange buis.

LEEGTE

Jefke is uitgeput. Ik ondersteun hem als we de smalle, steile trap aflopen. Even later zit hij in zijn vertrouwde zetel. "Ik mag me niet zo moe maken," zegt hij hijgend. "Aan die machine kunt ge uren draaien, en dan komt er nog niks uit." "Nadat ik het Josephicum gevonden had, heb ik naar overal geschreven: de stad, Brussel, de partij, niemand gaf antwoord. Er heeft alleen een klein artikel in de Volksgezondheid gestaan." Jefke neemt de vergeelde Volksgezondheid, uit 1958, van de tafel en leest voor. "Antwerpen. Onze kameraad Jef Steenhof, al jarenlang lid van de partijafdeling

Centrum-Oost, heeft een merkwaardige ontdekking gedaan. Hij zegt een machine te hebben gevonden die energie opneemt en in het niets doet verdwijnen, genaamd het Josephicum. Vorig jaar heeft hij zijn uitvinding al geëxposeerd in de bijlitzaal van café Cécile, alwaar een onbekende de mechaniek heeft verward door er een keu in te steken. Na een lange herstelperiode zal de vreemde uitvinding nu te bewonderen zijn in de lokalen van de Bond Moysen aan de Onderwijsstraat. Alle dagen van 10 tot 18 uur." Ge ziet, lachen ze nog wat met een mens." Jefke geeft me de krant. Een kleine foto toont hem in betere jaren, lachend en het haar platgekamd met brillantines. "Maar het leven, dat is toch veel blazen en weinig wind. Waarvoor maken de mensen zich eigenlijk zo druk? We komen op deze wereld, we lopen hier wat rond, en voor we het weten zijn we terug weg. Dat is wat mijn machine leert, en de mensen kunnen er niet tegen."

Nadat we afscheid hebben genomen, zoek ik op straat aarzelend mijn weg over de koude stenen. Bij een nabijgelegen supermarkt gaat een gepensioneerde bijna uit de bocht met een te zwaar geladen karretje. Het is de pijn van het zijn.

Jefke Steenhof

PDK

